

Dosarul nr. 2ra-391/2022
2-20044692-01-2ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Munteanu împotriva Instituției Publice „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” cu privire la recunoașterea ilegalității și anularea ordinului nr. 8 din 20 ianuarie 2020, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2020, Gheorghe Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” cu privire la recunoașterea ilegalității și anularea ordinului nr. 8 din data de 20 ianuarie 2020, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, a activat în cadrul structurii organizaționale de stat Fondul de Investiții Sociale din Moldova (FISM) din anul 1999 formându-și o carieră profesională, inițial în calitate de consultant, iar din septembrie 2006 de director al Departamentului evaluare și monitorizare tehnică, funcție pe care a deținut-o până la concediere.

La 28 decembrie 2016 contractul individual de munca al reclamantului nr. 1C-C0913 a fost reperfectat conform noilor rigori al legislației muncii cu indicarea expresă în textul contractului că durata contractului este nedeterminată.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1188/2018 din 28 noiembrie 2018, Fondul FISM a fost transformat în instituție publică, IP „FISM”. Deși, Hotărârea de Guvern nu a prevăzut modificarea contractelor de muncă ale angajaților, au fost informați că contractele tuturor angajaților se modifică.

La 01 iunie 2019, contractul de muncă al reclamantului nr. Single-C-11650 în calitate de Șef al Direcției evaluare și monitorizare tehnică a fost transformat în contract cu termen determinat cu indicare datei de 30 iunie 2020, temeiul juridic

indicat art. 55 alin. (1) lit. k¹ din Codul muncii, pentru perioada implementării unui proiect investițional sau a unui program de asistență tehnică și financiară.

În toată perioada activității sale în cadrul acestei instituții de 20 de ani de activitate neîntreruptă, reclamantul și-a îndeplinit sârguincios obligațiunile de serviciu neavând careva observații sau sancțiuni disciplinare.

La 20 ianuarie 2020 spre sfârșitul zilei de muncă a fost invitat la o ședință unde a fost informat că, este ședința comisiei disciplinare care s-a întrunit să examineze cazul reclamantului.

În cadrul ședinței reclamantului i s-a adus doar la cunoștință că există două documente: ordinul șefului IP FISM de modificare a componenței comisiei de disciplină și un Raport privind rezultatele evaluării activității operaționale, ambele din 17 ianuarie 2020 în care a fost învinuit de abateri disciplinare ce constau în faptul că a solicitat administratorului SRL „Agentinter” să efectueze lucrări de instalare a gardurilor pe șantierul de la Gimnaziul „Mihai Eminescu” din or. Telenești, fără respectarea procedurilor și drept urmare a acestui fapt i-au fost imputate presupuse practici coruptive de coliziune în activitate pentru că nu s-a abținut ulterior de la efectuarea evaluărilor ofertelor depuse la licitațiile organizate de IP FISM unde a participat și SRL „Agentinter”.

Deoarece Comisia de disciplină doar l-a informat despre documentele menționate, însă nu i le-a prezentat pentru a face cunoștință, reclamantul a cerut să i se ofere timp pentru a face cunoștință cu ele și pentru a da explicații inclusiv pentru a prezenta probe, însă solicitarea acestuia a fost respinsă.

Comunică că, imediat după ce a ieșit din ședință i s-a înmânat ordinul IP FISM nr.8 din data de 20 ianuarie 2020, cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în temeiul sesizării comisiei de disciplină prin care a fost sancționat disciplinar sub formă de concediere din serviciu din funcția de Șef Direcție monitorizare și evaluare tehnică al IP FISM. Temeiul invocat de administrație pentru emiterea ordinului de concediere fiind prevederile art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii, încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă.

Consideră că, ordinul de concediere este unul ilegal bazat pe acuzații neîntemeiate. Concedierea reclamantului este rezultatul unui proces continuu de hărțuire și intimidare a acestuia la care a fost supus de către administrația IP FISM pentru a-l presa să plece de bună voie din serviciu. Deoarece nu s-a reușit, s-a recurs la mai multe ilegalități ce a inclus modificarea contractului de munca al reclamantului din contract pe termen nedeterminat în contract cu termen determinat, iar în final concedierea din serviciu în baza unor acuzații nefondate.

Indică că, argumentele în susținerea ilegalității ordinului de concediere sunt următoarele: Odată cu schimbarea conducerii instituției FISM s-au început problemele reclamantului la serviciu nefiind legate de activitatea profesională a acestuia, ci mai mult de persoana reclamantului care nu era dorită de noua administrație.

Din acest motiv s-au început acțiuni de hărțuire, intimidare a reclamantului care erau exprimate prin dezaprobarea inițiativelor acestuia, periclitarea activităților sale de serviciu, implicarea în managementul direcției, crearea de situații artificiale și tensionări între reclamant și subalterni, anularea indicațiilor și dispozițiilor reclamantului date subalternilor, obligarea acestora să ascundă de el informația despre situația la proiectele în curs de desfășurare după efectuarea

vizitelor de monitorizare pentru ca ulterior să fie învinuit ca nu se isprăvește cu responsabilitățile sale de coordonare a Direcției de monitorizare.

În repetate rânduri i se aduceau reproșuri ca ar fi prea în vârstă, iar la această funcție se așteaptă tineri specialiști, și ar fi bine să se orienteze spre alte activități, să își caute alt loc de muncă.

Comunică că, însăși directorul al IP FISM, Iurie Chiorescu i-a înaintat mai întâi o ofertă privind modificarea raportului de serviciu prin transfer în funcție de specialist simplu în cadrul direcției care o conducea, fără un motiv anume, fără argumente. Oferta pe care a refuzat să o semneze. Apoi i s-a cerut să semneze textul unui contract individual de muncă cu durata de până la 31.12.2019, fără a i se oferi explicații privind schimbarea tipului contractului, din contract nedeterminat în contract cu termen determinat. A refuzat semnarea acestuia.

Ulterior, în urma discuțiilor repetate a acceptat semnarea contractul nr. SS-C-11650 din 01 iulie 2019 cu durata de până pe 30 iunie 2020, deoarece i s-a argumentat că sursele financiare pentru implementarea proiectului „Reforma învățământului în Moldova (PRIM)” sunt disponibile doar până la data respectivă, iar în caz că se va extinde și contractul reclamantului va fi extins.

Remarcă că ulterior, finanțarea acestui proiect a fost extinsă de către Banca Mondială până în aprilie 2022, însă contractul reclamantului nu a mai fost extins corespunzător.

Reieșind din responsabilitățile Direcției coordonate și procedurile stabilite de manualul operațional al Fondului, aprobat de Banca Mondială, în urma verificărilor lucrărilor de construcție montaj efectuate de companiile de construcție selectate în baza concursurilor naționale, reclamantul a reacționat la încălcările depistate ce țin de nerespectarea termenilor de execuție, calitatea lucrărilor, securitatea muncii, volume exagerate de lucrări incluse în procesele-verbale etc. În asemenea cazuri, deseori consulta beneficiarii Proiectului „Reforma Învățământului în Moldova (PRIM)”, să înceapă procedurile de reziliere a contractelor și să stopeze efectuarea plăților. Pe fonul acestor activități, deseori apăreau nemulțumiri.

Menționează că, în luna februarie 2019, s-a iscat un conflict între reclamant și noul director adjunct al FISM, Sergiu Niculiță, care i-a reproșat SRL „Merant Plus” din motiv că avea restanțe mari la graficul de executare a lucrărilor de construcție montaj la liceu. Sergiu Niculiță contrar procedurilor stipulate în manualul operațional FISM, a intervenit și a convins beneficiarul să-și retragă notificarea de reziliere a contractului și să mai acorde o șansă companiei.

În paralel, această companie ÎMC „Eurocity construct” (în consorțiu cu SC „Merant Plus” S.R.L) executa un al doilea contract ce prevedea reabilitarea gimnaziului din or. Telenеști, unde la fel în primăvara anului 2019 începuse să aibă restante, astfel ca prin luna iunie - iulie 2019 însăși Sergiu Niculiță intervenise deja cu inițiativa de a începe procedura de reziliere a contractului. Deoarece rezilierea la acea etapă nu era binevenită din motivul timpului scurt rămas până la începerea anului de învățământ și a riscului că copii să continue studiile în altă clădire din oraș cu cheltuieli duble de mentenanță (apă, încălzire etc) la ședințele FISM s-a decis monitorizarea strictă a companiei prin efectuarea vizitelor de verificare la ambele proiecte.

La inițiativa administrației FISM, reclamantul personal a fost însărcinat să monitorizeze proiectul din or. Ștefan Vodă, iar în ce privește proiectul din or.

Telenești a fost verbal atenționat că este înlăturat și că însăși directorul IP FISM, Iurie Chiorescu și directorul adjunct, Sergiu Niculiță își asumă această responsabilitate, reclamantul urmând să intervină la acest proiect doar atunci când veneau misiunile Băncii Mondiale. Periodic era înlăturat și de la vizitele de lucru din or. Ștefan Vodă mai ales în lunile mai - iulie.

A menționat că, numai datorită experienței sale de 20 de ani de monitorizare și supraveghere a lucrărilor de construcție la mii de proiecte, a reușit totuși ca la 01 septembrie 2019 copiii de la liceul din or. Ștefan Vodă să înceapă anul școlar în condiții bune de învățământ, cu excepția claselor primare care au început anul școlar puțin mai târziu, pe data de 07 septembrie 2019.

Specifică că, la proiectul din or. Telenești însă, lucrările de construcție și montaj mergeau mult mai rău, din care motive în final, beneficiarii (Primăria or. Telenești, Direcția gimnaziului) au fost nevoiți să inițieze procedurile de reziliere a contractului cu compania de construcție menționată. Pe lângă faptul că lucrările de construcție nu au fost executate la timp, compania dată contrar normelor în construcție a lăsat pe teritoriul gimnaziului tranșeele săpate pentru rețelele termice și de apă (adâncimea până la 2 m), și două cămine de vizită (fântâni pentru rețelele sanitare) neîngrădite și neacoperite, prezentând pericol pentru securitatea copiilor.

A mai relatat că, beneficiarii (Primăria, Direcția gimnaziului) inclusiv și reprezentanții Misiunii Băncii Mondiale ca donatori, după vizitele efectuate, în corespondența purtată cu IP FISM, permanent atenționau despre pericolul existent. Aceste atenționări au fost incluse și în raportul scris al misiunii dar și în corespondența cu FISM (care se află în dosarele proiectelor și corespondența la FISM).

În luna noiembrie 2019, după o nouă misiune a Băncii Mondiale, reclamantul a fost din nou expres avertizat despre pericolul sporit de accidentare a copiilor urmare a celor 2 cămine de vizită rămase neastupate. Văzând că nu au fost întreprinse măsurile de securitate, reieșind din obligațiunile de serviciu a reclamantului pentru protecția copiilor, ultimul și-a asumat responsabilitatea, ca șef de direcție și a apelat la administratorul companiei de construcții SRL „Agentinter”, care la acel moment lucra la un alt obiect finanțat din aceeași sursă, la liceul din s. Pepeni fiind cel mai aproape de or. Telenești, cu rugămintea să îngrădească în regim de urgență aceste două cămine de vizită. În zilele de odihnă, compania dată a îngrădit cele două cămine cu două garduri temporare și a înlăturat pericolul pentru viața copiilor. Pentru această intervenție nu s-au pus în discuție careva plăți, fiind efectuat gratuit. Nu au fost suportate cheltuieli fiind vorba doar de instalarea temporară a unui gard provizoriu, care după finisarea lucrărilor urma să fie înapoiat companiei. Despre această intervenție au fost informați, superiorii reclamantului - Chiorescu Iurie, Niculiță Sergiu, coordonatorul de proiect de la MECC - Harea S., dar și reprezentanții Băncii Mondiale.

Reieșind din raportul privind rezultatele evaluării activității operaționale din 17 ianuarie 2020 și procesul-verbal al ședinței Comisiei de disciplină din 20 ianuarie 2020 această solicitare a ajutorului pe care a făcut-o în scopul protecției integrității fizice a copiilor, a fost catalogată ca încălcare a obligațiunilor de serviciu și a procedurilor Manualului Operațional aprobat de Banca Mondială, deși în realitate responsabilii din cadrul Băncii Mondiale singuri au atenționat IP FISM și au solicitat luarea măsurilor urgente de protecție și au apreciat măsurile întreprinse.

Indică că reclamantul s-a folosit de dreptul de a fi audiat în calitate de martor în instanța de judecată, expertul Băncii Mondiale, Cezar Niculescu precum și administratorul SRL „Agentinter”, Gurduza Veaceslav.

La 20 ianuarie 2020, IP FISM a format Comisia de disciplină, a cărei Președinte a fost desemnat Niculiță Sergiu pentru a analiza raportul privind evaluarea activității operaționale din 17 ianuarie 2020, în care a fost învinuit de fapte care nu corespund în realitate și nu constituie în sine abateri de la responsabilitățile funcționale ale reclamantului sau încălcări ale procedurilor Băncii Mondiale. Reclamantul a fost invitat la aceasta ședință doar pentru a i se comunica raportul, fără a i se oferi dreptul de a face explicații și de a se apăra.

În opinia reclamantului, sancțiunea sub formă de concediere constituie rezultatul urmărit în urma intimidărilor și hărțurii la care a fost supus de administrația IP FISM pentru faptul că a îndrăznit să refuze executarea indicațiilor de a încălca procedurile prevăzute de Manualul operațional. Bazându-se pe prevederile art. 86 lit. p) din Codul muncii, a considerat că, pretinsele fapte ilegale care i se impută nu se încadrează în nici una din situațiile care definesc „încălcarea gravă” stipulate în art. 211¹ din Codul muncii.

Cu atât, mai mult acestea nu se încadrează nici sub forma încălcărilor pct. 24 lit. d) a contractului individual de muncă nr. SS-C-11650, care prevede concedierea salariatului dacă acesta „în opinia angajatorului, este angajat în practici corupte sau frauduloase coluzive, coercitive sau obstructive, în timpul participării la concurs sau în timpul executării prezentului contract”.

Conform procesului-verbal emis de comisia de disciplină în muncă din 20 ianuarie 2020, i-a fost imputată implicarea în „practică coluzivă” care înseamnă „înțelegere între două sau mai multe părți menite să contribuie la realizarea unui scop ilegal, inclusiv influențarea necorespunzătoare a acțiunilor unei alte părți”.

Astfel, a considerat această acuzație nefondată și lipsită de orice temei juridic.

Reclamantul a susținut că, acuzațiile angajatorului sunt abuzive pentru că nu se bazează pe careva fapte concrete, ci doar pe unele presupuneri. Or, comisia de concurs este formată din mai multe persoane, inclusiv Administrația IP FISM astfel reclamantul nu avea cum să influențeze părerea lor sau al altor membri ai comisiei. În acest sens nu au fost redată careva fapte concrete. În cadrul ședințelor de evaluare a ofertelor, de fiecare dată și-a exprimat părerea sa obiectiv în raport cu toți participanții la concurs, bazându-se strict pe criteriile de concurs, pe prezentările participanților și pe experiența sa în domeniu.

A ținut să menționeze că, la sfârșitul lunii decembrie 2019 a fost organizat concursul pentru efectuarea lucrărilor de construcție la Liceul Teoretic din or. Soroca, la care a participat și SRL „Agentinter”. Exclusiv, toți membrii comisiei de concurs și-au exprimat votul pentru selectarea acestei companii.

A considerat că, sancțiunea disciplinară a fost aplicată cu încălcări grave a drepturilor sale, ultimul fiind lipsit de dreptul la apărare.

A invocat că, comisia de disciplină, i-a încălcat dreptul său fundamental de a-și apăra poziția și de a prezenta explicații în raport cu faptele de care a fost acuzat. La caz, nu a fost de fapt organizată propriu zis o ancheta de serviciu așa cum prevede art. 208 din Codul muncii, ci a fost doar mimată o aparență de respectare a legii. Fapta imputat reclamantului nu a fost cercetată obiectiv în mod prealabil și nu i s-a respectat dreptul de a fi ascultat în vederea apărării sale și de a prezenta probe. Din conținutul raportului din 17 ianuarie 2020 se reține că acesta nu

întrunește rigorile legii ce ține de efectuarea unei anchete de serviciu. Angajatorul nu a dispus prin ordin inițierea anchetei de serviciu în privința acestuia. Nu l-a anunțat despre ancheta inițiată, nu i-a oferit dreptul de a da explicații, de a prezenta probe și justificările necesare.

La solicitarea de a i se da posibilitatea să ia cunoștință cu actele specificate în cadrul ședinței, să se pregătească pentru a da explicații în ziua următoare cu prezentarea probelor i s-a refuzat. Acest fapt este consemnat direct în procesul-verbal al ședinței din 20 ianuarie 2020.

A considerat că, acțiunile continue de persecutare atât a personalității lui, cât și a acțiunilor pe care le efectua, s-au răsfrânt într-un mod negativ asupra climatului psihoemoțional de muncă personal.

Reclamantul a evidențiat că, timp de 20 de ani lucrați în această instituție, și-a exercitat funcțiile cu diligență, responsabilitate și verticalitate. Nu s-a supus nici unei indicații care contravine Manualului Operațional al IP FISM, dar și a altor prevederi legale. Indică că, pretenția sa de a încasa de la IP FISM prejudiciul moral pentru concedierea nelegitimă este una justificată și întemeiată fiind bazată pe stipulările legii care prevăd în art. 90 și art. 329 alin. (2) din Codul muncii. În opinia sa, suma de 50 000 de lei pe care o solicită cu titlu de daune morale este una rezonabilă, echitabilă de natură să aducă satisfacția pentru suferințele morale ce care le-a suportat.

A solicitat recunoașterea ilegalității și anularea ordinului IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” nr. 8 din data de 20 ianuarie 2020 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu prin concediere, restabilirea în funcția deținută anterior concedierii de șef Direcție monitorizare și evaluare tehnică al IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”, încasarea de la IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” a salariului pentru toată perioada lipsei forțate de la serviciu, încasarea de la IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” a plății pentru prejudiciul moral cauzat în cuantum de 50 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Gheorghe.

A fost anulat ordinul nr. 8 din data de 20 ianuarie 2020 emis de IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” cu privire la încetarea raporturilor de serviciu prin concedierea lui Gheorghe Munteanu din funcția de șef direcție monitorizare și evaluare tehnică.

A fost încasat din contul IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” în beneficiul lui Gheorghe Munteanu salariul pentru absență forțată de la serviciu în mărime de 148865,80 de lei, prejudiciul moral în mărime de 30 000 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6000 de lei, iar în total suma în mărime de 184865,80 de lei. În conformitate cu art. 256 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească în partea încasării unui salariu mediu, s-a executat imediat.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Gheorghe către IP Fondul de Investiții Sociale din Moldova privind recunoașterea ilegalității și anularea ordinului nr. 8 din data de 20 ianuarie 2020, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către avocatul Moraru Sergiu în interesele IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”, cu menținerea hotărârii din 22 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, instanța de fond a dat apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Instanța de apel a notat că, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Contrar prevederilor legale, s-a atestat că în ședința comisiei de disciplină din 20 ianuarie 2020 reclamantului nu i s-a oferit posibilitatea de a face cunoștință cu raportul de evaluare și materialele acumulate de comisia de disciplină, de a face explicații, prezentarea probelor. Solicitarea reclamantului de a i se oferi timp pentru a doua zi pentru prezentarea explicațiilor a fost respinsă contrar prevederilor art. 208 din Codul muncii. Iar în aceeași zi a fost emis ordinul nr. 8 prin care reclamantul, Gheorghe Munteanu a fost concediat din funcția de șef direcție monitorizare și evaluare tehnică.

La acest capitol, instanța de apel a relevat că acest fapt denotă netemeinicia ordinului nr. 8 din 20 ianuarie 2020 prin care au fost încetate raporturile de serviciu prin concediere lui Gheorghe Munteanu, șef Direcție monitorizare și evaluare tehnică.

Instanța de apel a conchis că, potrivit înscrisurilor anexate la dosar nu se atestă temei legal de concediere a reclamantului Munteanu Gheorghe din funcția de șef direcție monitorizare și evaluare tehnică, în acest sens nefiind întrunite condițiile legale pentru aplicarea prevederilor art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii. Astfel, se atestă că instanța de fond, întemeiat a dispus anularea ordinului nr. 8 din 20 ianuarie 2020 de concediere a lui Munteanu Gheorghe din funcția de șef Direcție monitorizare și evaluare tehnică, și respectiv admiterea celorlalte pretenții subsecvente.

Cât privește repararea prejudiciului moral, instanța de apel a notat că, ținând cont de suferințele psihice suportate de Munteanu Gheorghe în legătură cu concedierea ilegală, de sentimentul de afectare a personalității morale și altele, este întemeiată soluția instanței de fond privind încasarea prejudiciul moral în mărime de 30 000 de lei, sumă care în cazul de față, pot fi considerate drept o compensație echitabilă și suficientă pentru sentimentele de frustrare suferite de reclamant.

La 01 martie 2022, Instituția Publică „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii (f.d. 40-43, vol. II).

În motivarea recursului, IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” a reiterat argumentele indicate în cererea de apel, invocând că, la 01 iunie 2019 între IP „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” în persoana directorului Iurie Chiorescu, pe de o parte, și Gheorghe Munteanu, pe de altă parte, a fost încheiat

contractul de muncă cu nr. Single SS-C-11650, prin care ultimul a fost angajat în funcția de șef al Direcției evaluare și monitorizare tehnică

Acest contract a fost semnat pe un termen determinat de (1 an), până la 30 iunie 2020, în temeiul art. 55 alin. (1) lit. k¹) din Codul muncii. În momentul încheierii contractului, salariatul Gheorghe Munteanu nu a obiectat și nu au înaintat pretenții referitor la prevederile contractuale, inclusiv cu referire la termenul acestuia, noțiunile formulate, drepturile și obligațiile fiecărei părți etc.

Aceste circumstanțe, coroborate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Codul muncii, conform cărora contractul individual de muncă se încheie în baza negocierilor dintre salariat și angajator și prevederile art. 12 din Codul muncii, care prevăd, clauzele contractuale care nu înrăutățesc situația salariatului în comparație cu legislația muncii, nu pot fi considerate nule și, în consecință, produc efecte juridice.

La 20 ianuarie 2020, prin ordinul nr. 8 al directorului IP „FISM” Iurie Chiorescu a fost constatată încălcarea gravă a obligațiilor contractuale de către Gheorghe Munteanu și eliberarea acestuia din funcția de șef Direcție monitorizare și evaluare tehnică.

Temei pentru emiterea ordinului menționat supra a servit propunerea Comisiei de disciplină a IP „FISM”, care a constatat că salariatul Gheorghe Munteanu a favorizat agentul economic „Agentinter” S.R.L. în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcție la șantierul de la Gimnaziul „Mihai Eminescu” din or. Telenești, ceea ce reprezintă o practică coruptibil.

Menționează că, în corespundere cu pct. 24 lit. c) și d) din contractul individual de muncă din 01 iulie 2019 nr. SingleSS-C-11650, este prevăzut că contract individual de muncă poate înceta la inițiativa uneia dintre părți, în corespundere cu prevederile art. 85 și art. 86 din Codul muncii. Salariatul, care în opinia angajatorului, este angajat în practici corupte sau frauduloase, coluzive, coercitive sau obstructive, în timpul participării la concurs sau în timpul executării prezentului contract. La fel, în contract sunt formulate noțiunile acestor sintagme, pentru transparența și previzibilitatea acestor termeni, folosiți în contextul executării obligațiilor contractuale pârâtul a informat instanța de judecată că salariatul Gheorghe Munteanu a admis unele practici coluzive în activitatea sa în coraport cu agentul economic SRL „Agentinter”.

Aceste circumstanțe, reieșind din prevederile art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii, au servit temei legal pentru desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată. Adoptarea ordinului nr. 8 din 20 ianuarie 2020 privind eliberarea salariatului Gheorghe Munteanu a avut la bază constatările formulate în procesul-verbal al comisiei de disciplină a IP „FISM”, care a făcut ancheta de serviciu.

A conchis că, instanțele au ignorat declarațiile martorilor, or, în caz contrar, nu puteau admite cererea de chemare în judecată. Totodată, înscrisurile anexate la materialele cauzei civile reconfirmă circumstanțele menționate supra și legalitatea ordinului de concediere a lui Munteanu Gheorghe din 20 ianuarie 2020.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 10 ianuarie 2022 (f.d. 26, vol. II). Astfel recursul depus la 01 martie 2022 de către Instituția Publică „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii.

La 05 mai 2022, Gheorghe Munteanu a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil (f.d. 69-72, vol. II)

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură

civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Instituția Publică „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Fondul de Investiții Sociale din Moldova”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh